

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 2 september 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om idrott och funktionshinder på idrottsforum.org

Handikappidrotten åtnjuter allt större respekt och intresse från allmänheten, åtminstone på paralympisk nivå, och dess utbredning, utveckling och förhöjda status har rimligen haft en betydande inverkan på synen på handikapp och funktionshindrade i allmänhet. Denna koppling blir, får man hoppas, föremål för forskningens intresse framöver. Ty forskare inom skilda discipliner har fått upp ögonen för handikappidrotten sedan millennieskiftet, och det finns idag en inte obetydlig kunskapsmassa att tillgå. Och just därför, menar Hans Bolling, är det inte längre rimligt att, som Nigel Thomas och Andy Smith i sin bok *Disability, Sport and Society: An Introduction* (Routledge), hävda att alla nya forskningsinsatser är pionjärarbeten. Och förlaget hjälper till genom att på baksidan påstå att boken är den första att behandla handikappidrott ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv. I vilket fall så är det här en trögläst bok såväl språkligt som innehållsligt, och författarna behandlar därtill nästan uteslutande engelska förhållanden, och bara ställvis tar den in hela Storbritannien under luppen.

Snävt om handikappidrott och samhälle

Hans Bolling

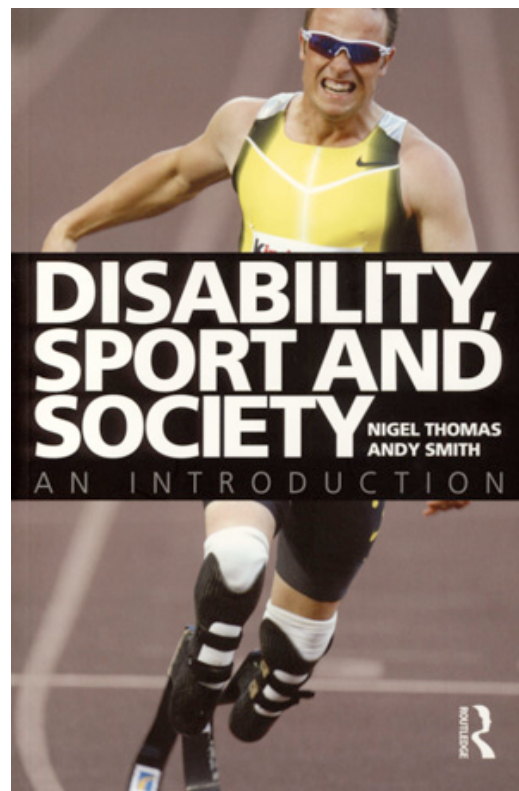
Historiska institutionen, Stockholms universitet

Nigel Thomas & Andy Smith
Disability, Sport and Society: An Introduction
174 sidor, hft.
Abingdon, Oxon: Routledge 2009
ISBN 978-0-415-37819-2

Handikappidrotten väcker allt större intresse från forskarvärlden. Det skulle dock inte falla mig in att påstå att handikappidrotten är ett välbelyst forskningsområde. Men det borde faktiskt vara möjligt för forskare som ger sig på att behandla handikappidrotten att tona ner att de tar sig an ett i det närmaste utforskat forskningsfält och istället motiverar sina forskarmödor med vilken ny kunskap de bidrar med – meningen med forskning är väl trots allt att generera ny kunskap?

Om vi ska tro författarna till *Disability, sport and society. An introduction*, Nigel Thomas och Andy Smith, har vi dock inte nått dithän ännu. Enligt dem så har handikappidrotten hittills negligerats inom såväl idrottsforskningen som handikappforskningen. Och om vi ska tro förlaget, Routledge som gett ut flera titlar om handikappidrott under det senaste året, så ger man med *Disability, sport and society* ut den första bok som introducerar handikappidrotten ur ett samhälleligt perspektiv. I vanlig ordning är det dock bäst att ta förlags baksidestexter för vad det oftast är – tomt skryt.

Disability, sport and society består av sju kapitel, ett som behandlar handikappteori och policy samt sex kapitel vilka behandlar handikappidrott ur olika aspekter, samt introduktion och slutsatser. I introduktionen får vi veta att även om många exempel och fallstudier i boken kommer från Storbritannien, England för att vara exakt, så anser sig författarna att de när de funnit det möjligt inkluderat internationell forskning för att ge sin bok generell bäring. Så

vitt jag kan förstå efter att ha läst boken så har de inte lyckats med det i en utsträckning som ens berättigar detta påståendet. Boken är en engelsk angelägenhet från början till slut, med vissa exkurser till andra delar av Storbritannien, och det är kanske inte så konstigt då samtliga referenser är engelskspråkiga. Det går inte att vidga vyerna om man inte lyfter blicken från det invanda. Det är lika bra att redan inledningsvis slå fast att det inte rör sig om en gedigen studie av handikappidrotten och tyvärr är perspektiven inte heller särskilt tankeväckande.

I det första empiriska kapitlet behandlas handikappidrotten ursprung och utveckling. Efter att ha slagit fast att handikappidrott är ett relativt nytt fenomen med ursprung i Ludwig Guttmanns aktiviteter vid Stoke Mandeville-sjukhuset vid mitten av 1940-talet görs en mycket trögläst genomgång av handikappidrottens byråkratiska utveckling i England. Framställningen stöder sig till stor del på olika organisationers policydokument, även när dessa organisationers verksamhet analyseras. Alla former av idrott och idrottsutövning lyser helt med sin frånvaro. Därefter följer ett kapitel som behandlar lokala myndigheter och utveckling av handikappidrott ur ett liknande perspektiv, det innehåller dock ett par fallstudier av verksamheten på lokalnivå: Barrow, Nottingham och Kent.

” *Boken hade säkerligen blivit intressantare och framställningen mer dynamisk om författarna haft modet att disponera hela boken på ett sätt som liknar det de valt i sin avslutning.*

I det tredje empiriska kapitlet behandlas hur och i vilken utsträckning handikappidrotten har integrerats i olika idrottsförbunds aktivitetsutbud. Även här finns fallstudier rörande simning, fotboll, tennis och rullstolsbasket. Den frivilliga idrotten följs av ett kapitel om skolidrott för funktionshindrade och framför allt hur integreringen av funktionshindrade i det ”vanliga” undervisningssystemet påverkat funktionshindrades möjlighet att vara fysiskt aktiva. I det två avslutande kapitlen är det elitidrotten som står i fokus i ett kapitel om de paralympiska spelen och ett om handikappidrott och media. Tyvärr bygger inte något av kapitlen på några mer gedigna forskningsinsatser. Vi får inte heller veta varför de val som gjorts gällande vad som behandlas i de olika kapitlen har gjorts.

Det är synd att vi inte får något klart svar på varför författarna valt att uppmärksamma vissa aspekter av handikappidrotten på andras bekostnad. Det troliga svaret är dock att det är dessa aspekter som har uppmärksammats av andra forskare och att de därför är lättast tillgängliga.

Författarna lyfter dock framställningen när de avslutningsvis redovisar sina slutsatser, då väljer de nämligen att samla upp sin studie genom att behandla ett par intressanta relationer mellan modern idrott, funktionshinder och samhället i stort: avskiljande och segregation, förhållandet mellan handikapporganisationer och handikappidrottens organisationer, det ökade myndighetsintresset för handikappidrott samt retorik och verklighet rörande integration. Boken hade säkerligen blivit intressantare och framställningen mer dynamisk om författarna haft modet att disponera hela boken på ett sätt som liknar det de valt i sin avslutning.

Fungerar då boken som en introduktion till handikappidrott och dess plats i samhället? Frågan kan inte besvaras med ett oreserverat ja. Trots att boken inte är speciellt lång, 174 sidor, måste det erkännas att det inte var någon sinekur att ta sig igenom den. Framställningen saknar flyt och beröringspunkter med den berättande engelska historietradition som jag kommit att uppskatta. Det är möjligt att denna invändning inte väger speciellt tungt med tanke på att författarna inte är historiker utan någon form av samhällsvetare. Men då framställningen inte heller kan sägas vara tesdrivande eller teoretiskt intressant hade ett bättre språk varit varmt välkommet. Nu ger nämligen framställningen snarast intrycket av att vi har med byråkrater att göra, som dessutom bygger sin framställning på framför allt andra byråkraters policydokument. Som alla vet så finns allt som oftast en ganska stor diskrepans mellan vad policydokument uttrycker och vad som sker och driver på utvecklingen i samhället.

Det är dock möjligt att boken kan vara användbar i undervisningen för lärare som inte anser sig ha tid att själv engagera sig i ämnet. Varje empiriskt kapitel kan nämligen läsas oberoende av de andra och de innehåller gråa boxar med syfte och repetitionsfrågor. En förutsättning för att boken ska kunna användas som en introduktion i en kurs om funktionshinder, idrott och samhälle är dock att kursen har som syfte att utbilda människor som ska arbeta med handikappidrott i England.

© Hans Bolling 2009.

Köp boken från Bokus.se

Kjøp boken fra Capris.no

Køb bogen fra eLounge.dk

Buy this book from Amazon.co.uk

Buy this book from Amazon.com

